

Examenul de bacalaureat național 2015**Proba E. c)
Matematică M_st-nat****Varianta 8***Filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii*

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)**

5p	1. Se consideră numărul complex $z = 1+i$. Arătați că $z^2 - 2i = 0$.
5p	2. Calculați $(g \circ f)(3)$, unde $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x - 3$ și $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = x + 2015$.
5p	3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $5^{x^2 - 5x} = 5^{3 - 3x}$.
5p	4. Determinați numărul submulțimilor cu patru elemente ale mulțimii $\{1, 2, 3, 4, 5\}$.
5p	5. În reperul cartezian xOy se consideră punctul $A(0, 4)$. Determinați ecuația dreptei d care trece prin punctul A și este paralelă cu dreapta de ecuație $y = 2x + 7$.
5p	6. Determinați aria triunghiului MNP , știind că $MN = 12$, $MP = 3$ și $m(\angle M) = 30^\circ$.

Soluții**Subiectul 1**

1. $z^2 = (1+i)^2 = 1^2 + 2i + i^2 = 1 + 2i - 1 = 2i$

$z^2 - 2i = 2i - 2i = 0$

2. $f(3) = 0$

$(g \circ f)(3) = g(f(3)) = g(0) = 0 + 2015 = 2015$

3. $x^2 - 5x = 3 - 3x$

$x^2 - 2x - 3 = 0$

$\Delta = 4 + 12 = 16$

Se obțin soluțiile $x_1 = -1$ și $x_2 = 3$

4. $C_5^4 = \frac{5!}{4!(5-4)!} = \frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 1} = 5$

5. Dreapta de ecuație $y = 2x + 7$ are panta $m = 2$.Două drepte sunt paralele dacă și numai dacă au aceeași pantă deci $m_d = 2$ Ecuația unei drepte care trece prin un punct dat și are pantă dată este dată de formula $y - y_0 = m(x - x_0)$

$y - 4 = 2(x - 0)$

Ecuația dreptei d este $y = 2x + 4$

6. $Aria_{\triangle MNP} = \frac{MN \cdot MP \cdot \sin M}{2} = \frac{12 \cdot 3 \cdot \sin 30^\circ}{2} = 6 \cdot 3 \cdot \frac{1}{2} = 9$

SUBIECTUL al II-lea

1. Se consideră matricea $A(a) = \begin{pmatrix} 1 & -a \\ -a & 1 \end{pmatrix}$, unde a este număr real.
- 5p a) Arătați că $\det(A(0)) = 1$.
- 5p b) Determinați numerele reale a , pentru care $\det(A(a)) = 0$.
- 5p c) Arătați că $A(a)A(b) = A(a+b) + abI_2$, pentru orice numere reale a și b , unde $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.
2. Se consideră polinomul $f = X^3 - mX + 2$, unde m este număr real.
- 5p a) Arătați că $f(0) = 2$.
- 5p b) Determinați numărul real m , știind că restul împărțirii lui f la polinomul $g = X^2 + X - 2$ este egal cu 0.
- 5p c) Demonstrați că $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = -6$, pentru orice număr real m , unde x_1, x_2 și x_3 sunt rădăcinile polinomului f .

Subiectul 2

1.a) $\det(A(0)) = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 1 \cdot 1 - 0 \cdot 0 = 1$

b) $\det(A(a)) = \begin{vmatrix} 1 & -a \\ -a & 1 \end{vmatrix} = 1 - a^2$

$$1 - a^2 = 0$$

$$a = \pm 1$$

c) $A(a) \cdot A(b) = \begin{pmatrix} 1 & -a \\ -a & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & -b \\ -b & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1+ab & -a-b \\ -a-b & 1+ab \end{pmatrix}$

$$A(a+b) = \begin{pmatrix} 1 & -a-b \\ -a-b & 1 \end{pmatrix}$$

$$abI_2 = ab \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ab & 0 \\ 0 & ab \end{pmatrix}$$

$$A(a+b) + abI_2 = \begin{pmatrix} 1 & -a-b \\ -a-b & 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} ab & 0 \\ 0 & ab \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1+ab & -a-b \\ -a-b & 1+ab \end{pmatrix} = A(a+b), \forall a, b \in R$$

2.a) $f(0) = 0^3 - m \cdot 0 + 2 = 2$

b) $X^2 + X - 2 = (X-1)(X+2)$

Punem condiția ca polinomul f să fie divizibil cu $(X-1)(X+2)$

Rezultă $f \vdots X-1$ și $f \vdots X+2$

Conform teoremei lui Bezout obținem că $f(1) = 0$ și $f(-2) = 0$.

$$f(1) = 1^3 - m \cdot 1 + 2 = 3 - m = 0$$

$$f(-2) = (-2)^3 - m(-2) + 2 = -6 + 2m = 0$$

Din cele două condiții se obține aceeași soluție $m = 3$

c)

$$f(x_1) = 0 \Rightarrow x_1^3 - mx_1 + 2 = 0$$

$$f(x_2) = 0 \Rightarrow x_2^3 - mx_2 + 2 = 0$$

$$f(x_3) = 0 \Rightarrow x_3^3 - mx_3 + 2 = 0$$

Prin adunarea celor trei relații obținem:

$$x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 - m(x_1 + x_2 + x_3) + 6 = 0$$

Din relațiile lui Vieta avem $x_1 + x_2 + x_3 = -\frac{b}{a} = -\frac{0}{1} = 0$

Inlocuind mai sus rezultă $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = -6, \forall m \in R$

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x - x - 1$.

5p a) Arătați că $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x} = 0$.

5p b) Arătați că funcția f este descrescătoare pe intervalul $(-\infty, 0]$.

5p c) Demonstrați că $e^x \geq x + 1$, pentru orice număr real x .

2. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 - 2x + 5$.

5p a) Arătați că $\int_0^1 (f(x) + 2x - 5) dx = \frac{1}{3}$.

5p b) Calculați $\int_0^2 \frac{f'(x)}{f(x)} dx$.

5p c) Arătați că $\int_{2014}^{2015} \frac{1}{f(x)} dx \leq \frac{1}{4}$.

Subiectul 3

1.a) $f'(x) = (e^x - x - 1)' = (e^x)' - x' - 1' = e^x - 1, x \in \mathbb{R}$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x} = f'(0) = e^0 - 1 = 0$$

b) $f'(x) = 0 \Rightarrow e^x - 1 = 0 \Rightarrow e^x = 1 \Rightarrow x = 0$

Tabelul de variație al funcției este:

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$	- - - - -	0 + + + + + + + + +	
$f(x)$		0	

Din tabel rezultă că funcția f este descrescătoare pe intervalul $(-\infty, 0]$.

c) Din tabelul de variație al funcției f rezultă că

$$f(x) \geq 0, x \in \mathbb{R}$$

$$e^x - x - 1 \geq 0, x \in \mathbb{R}$$

$$e^x \geq x + 1, x \in \mathbb{R}$$

2.a) $\int_0^1 (f(x) + 2x - 5) dx = \int_0^1 (x^2 - 2x + 5 + 2x - 5) dx = \int_0^1 x^2 dx = \frac{x^3}{3} \Big|_0^1 = \frac{1^3}{3} - \frac{0^3}{3} = \frac{1}{3}$

b) $\int_0^2 \frac{f'(x)}{f(x)} dx = \ln |f(x)| \Big|_0^2 = \ln |x^2 - 2x + 5| \Big|_0^2 = \ln 5 - \ln 5 = 0$

c) $f(x) = x^2 - 2x + 1 + 4 = (x-1)^2 + 4 \geq 4, \forall x \in R$

Funcția f este pozitivă pe \mathbf{R} .

$$\frac{1}{f(x)} \leq \frac{1}{4}, \forall x \in R$$

$$\int_{2014}^{2015} \frac{1}{f(x)} dx \leq \int_{2014}^{2015} \frac{1}{4} dx = \frac{1}{4} x \Big|_{2014}^{2015} = \frac{1}{4} (2015 - 2014) = \frac{1}{4}$$

Obs: De fapt în general avem $\int_a^{a+1} \frac{1}{f(x)} dx \leq \frac{1}{4}, \forall a \in R$